

L'hora dels Mossos

El Govern català nega que vulgui integrar unitats de la policia espanyola als Mossos d'Esquadra, una possibilitat prevista pel nou projecte de Llei de Policia Autònoma.

No hi ha prevista la incorporació de mil policies nacionals al cos de Mossos d'Esquadra. Ni mil, ni dos-cents, ni cinquanta. No sols es tracta d'un rumor infundat, sinó que és una qüestió que ni tan sols s'ha arribat a preveure". Aquest és el "taxatiu desmentiment" de fonts oficials de la Conselleria de Governació als insistents rumors sobre un futur transvasament de policies espanyols a la policia autonòmica.

Tot i el desmentiment de Governació, funcionaris de la Direcció General de Seguretat Ciutadana asseguren que tenen constància que CiU ha negociat amb el Govern espanyol la integració d'un nombre important d'agents de policia espanyola als Mossos d'Esquadra. Segons aquestes versions, la coalició nacionalista parteix del principi que convertir policies de l'estat en mossos d'esquadra té dos avantatges: un d'econòmic, perquè resulta més barat que no pas crear policies autonòmiques; i un altre d'ideològic, car reforçaria la idea que Catalunya "és un país d'integració".

El projecte de Llei de Policia Autònoma que es discutirà ben aviat al Parlament obre la via legal a una operació d'aquesta mena. Concretament, la disposició addicional tercera del projecte de llei diu textualment: "En el seu cas, les funcions del cos de Mossos d'Esquadra es podran exercir per funcionaris transferits per l'Administració de l'Estat que s'integrin en l'esmentat cos".

Fonts oficials de Governació han negat rotundament a EL TEMPS que aquesta previsió legal hagi de servir en cap cas per a un transvasament en massa d'agents de l'escala bàsica d'un cos a un altre, sinó per a la captació de determinats membres de la policia espanyola especialitzats en àmbits concrets. Aquests "fixtatges" selectius, segons les mateixes fonts, només es produirien "d'aquí a uns anys, quan ja tinguem 5.000 o 6.000 mossos desplegats pel territori i una estructura suficient de comandaments sorgits de la policia autonòmica". En aquests moments la xifra d'agents és de 1.800.

Els sindicats de la policia autonòmica i altres medis policíacs consultats per la nostra revista no donen credibilitat a aquesta explicació: "Si només volen incorporar determi-

nats elements de la policia nacional, ho podrien fer pel sistema de concurs públic de lliure designació, com han fet fins ara". Precisament dos membres dels Cossos i Forces de Seguretat de l'estat ocuparan ben aviat places de sots-inspector de la policia autonòmica seguint aquest sistema. Les altres dues places previstes seran convocades després de l'estiu i seran ocupades per mossos d'esquadra. Aquests quatre sots-inspectors seran els màxims comandaments dels Mossos fins que no s'omplin les categories superiors previstes pel Projecte de Llei.

"Regionalització diferencial" o model de substitució. La integració d'un nombre important de policies espanyols a la policia autonòmica catalana és una possibilitat que satisfaria especialment el Ministeri de l'Interior, que fa temps que practica una estratègia destinada a diluir el pes de la policia de l'estat i a augmentar el paper i la influència de la Guàrdia Civil dins el sistema de seguretat de l'estat.

La Benemèrita és un cos militar i disciplinat, en procés constant de modernització, i que va assumint progressivament més i més competències. En canvi, la policia estatal és un cos afectat d'hipertrofia, molt problemàtic i que pateix d'un desprestigi creixent.

En conseqüència, Interior vol reduir al màxim els efectius de la policia dependents del Ministeri per dues vies: d'una banda, agrupant el bo i millor del cos —uns 4.000 homes— en unitats especialitzades d'alt nivell perquè treballin directament en temes com ara terrorisme, serveis d'informació, narcotràfic o delictes monetaris, sota les ordres directes del ministre, segons un model relativament similar al del FBI nord-americà; d'una altra, traspassant-ne progressivament la resta a les comunitats autònomes, si bé conservant-los l'uniforme i la condició de policies de l'estat: un model en vies d'assaig al País Valencià i a Galícia, on ja hi ha algunes unitats adscrites al govern autònom. Alhora, la Guàrdia Civil veuria reforçat el seu paper en la defensa territorial de l'estat —és un cos que participa en algunes maniobres de l'OTAN— i en les altres grans matèries de la seguretat pública.

Les competències dels Mossos d'Esquadra han estat, fins ara, molt limitades. La consellera de Governació de la Generalitat de Catalunya (dalt, a la dreta), Maria Eugènia Cuenca, ja ha fet saber al nou ministre espanyol d'Interior (baix), Antoni Asunción, la voluntat política de l'executiu català d'esdevenir la màxima autoritat en matèria d'ordre públic al Principat.

A Catalunya, on ja existeix una policia autonòmica, el Govern espanyol i la Generalitat haurien d'optar entre dues formes radicalment diferents d'aplicar aquest model de regionalització. O bé –com ja hem explicat– els policies espanyols es converteixen directament en mossos d'esquadra, amb la consegüent dilució del caràcter català de la policia autonòmica; o bé la Generalitat –com ja va passar durant la Segona República– assumeix el comandament màxim dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat (CFSE) a Catalunya, que conserven la seva condició de policies espanyols o de guàrdies civils. Aquest segon model permetria al Govern català de planificar i d'aplicar –d'acord amb l'espanyol– un procés progressiu de substitució d'aquests cossos policíacs estatals en favor d'un increment de la presència de la policia autonòmica. Al final d'aquest procés, la seguretat a Catalunya estaria al 90% en mans dels Mossos d'Esquadra i la policia local i els CFSE únicament hi farien funcions extra i supracomunitàries (control de fronteres, ports, aeroports...).

Són dues formes d'aplicació que responen a models policíacs radicalment diferents: re-

gionalització diferencial o model de substitució. Ateses les últimes declaracions de Jordi Pujol i les afirmacions dels responsables de Governació a EL TEMPS, Generalitat i estat negociarien sobre la base del segon model. Ho avalen altres informacions: a final d'any passat la consellera Maria Eugènia Cuenca va lliurar a Rafael Vera un document que recollia l'aspiració de la Generalitat de convertir-se efectivament en la màxima autoritat en matèria d'ordre públic a Catalunya. Amb el cessament de Vera com a secretari d'estat de la Seguretat, el document va passar a mans d'Antoni Asunción. El ministre de l'Interior –ha explicat el president Pujol– ha rebut fa pocs dies de mans de Cuenca un nou document que reitera aquesta voluntat política del govern català. Una voluntat que el president Pujol mateix va explicitar en l'últim consell nacional de CDC, quan va afirmar que aquesta era una qüestió cabdal en les negociacions del tomb autonòmic amb el govern central. Efectivament, Pujol negociarà el model policíac català en persona i directament amb Felipe González.

Una llei no tan dura. Però, en tot cas, un acord satisfactori en la línia esmentada obligaria la Generalitat a augmentar el ritme de noves promocions de mossos, que fins ara ha estat lent. El creixement de la policia autonòmica es pot accelerar seguint diverses vies legals. La Llei del Servei Militar, per exemple,

Jordi Pujol (esquerra) i Felipe González, a la sortida de la reunió del passat dia 10. La negociació del tomb autonòmic ja ha començat.

preveu que un jove que ingressi en una policia autonòmica sigui exclòs, al cap de cinc anys, del compliment del servei obligatori. Però aquesta possibilitat legal no és coneguda de molts potencials aspirants a mosso d'esquadra, que es podrien sentir atrets per la idea.

D'altra banda, juristes de prestigi consultats per EL TEMPS indiquen que una altra via de ràpida expansió, quantitativa i territorial, de la policia autonòmica seria la conversió de

moltes policies locals de municipis petits i mitjans en mossos d'esquadra, invocant una sentència recent del Tribunal Constitucional en aquest sentit. La policia autonòmica assoliria d'aquesta manera un desplegament territorial immediat. Actualment a l'escola de Policia de Catalunya de Mollet del Vallès ja es formen amb el mateix programa bàsic d'estudis els aspirants a mosso i policia local, cosa que seria un argument més en favor de la viabilitat d'aquesta proposta. El desplegament de la policia catalana demana, segons els sindicats, "més imaginació i voluntat política".

Una de les eines legals sobre la qual s'assentarà el futur creixement dels Mossos és el polèmic projecte de Llei de Policia Autonòmica que ha de discutir el Parlament de Catalunya abans de gaires setmanes. El projecte ha rebut fortes crítiques de dins i de fora, i es preveu que la tramitació parlamentària serà difícil (els ponents del projecte de llei per part de CiU seran els diputats de CDC Jaume Camps i Rosa Bruguera). D'una banda, els sindicats dels Mossos rebutgen clarament el text, especialment els apartats relatius a la regulació de la segona activitat, els drets sindicals, la mobilitat laboral i el règim disciplinari del cos. També alerten, segons l'ús que se'n faci, sobre la perillositat de la disposició addicional tercera, ja esmentada. Per altre costat, tant el delegat del Govern central, Miquel Solans, com el ministre Asunción dubten de la constitucionalitat d'alguns dels seus articles, especialment dels que atribueixen als mossos plenes funcions de policia judicial.

Però el projecte presentat al Parlament de Catalunya és notòriament més suau que no pas alguns dels avantprojectes treballats a Governació aquests últims mesos. Segons fonts coneixedores del procés d'elaboració de la llei, un d'aquests documents de treball considerava la possibilitat que la Generalitat recuperés les competències sobre els dipòsits de detinguts cedides als ajuntaments que són cap de partit judicial. Això hauria permès als mossos de treballar conjuntament amb els jutges en funcions típiques de policia judicial. Governació va desestimar finalment la introducció d'aquesta proposta en el projecte definitiu. Tampoc no va voler buidar la Junta de Seguretat d'algunes de les seves competències, com per exemple la facultat d'aprovar o denegar la convocatòria de promocions de policia autonòmica, que anys enrere havia estat utilitzada pel govern civil per blocar el creixement dels mossos. **Eduard Voltas**

Tomb autonòmic per sorpresa

La negociació de l'anomenat tomb autonòmic ja ha començat oficialment, i la policia autonòmica n'és un dels eixos centrals. El dijous dia 10 Jordi Pujol i Felipe González es van entrevistar a la Moncloa durant tres hores. Els dos mandatariers havien marcat la cita amb gran secret, i Pujol va volar a Madrid d'amagat de la premsa. "No volíem estar sotmesos a les pressions dels mitjans", va reconèixer en la conferència de premsa posterior a l'entrevista. Precisament els dies immediatament anteriors a l'entrevista havien estat especialment intensos per la filtració a un diari d'un polèmic document de treball de la Generalitat sobre el tomb autonòmic que reclamaria tot el poder executiu a Catalunya per a la Generalitat i definiria un model d'estat quasi-confederal, en què el Govern català tindria una relació directa amb la Corona. Pujol ha reconegut l'existència del document, però l'atribueix a "gent de fora" de la Generalitat, i afirma que no comparteix necessàriament els seus continguts. El contingut del document ha donat lloc a forts atacs contra Pujol, provinents sobretot del Partit Popular i de mitjans periodístics madrilenys.

En l'entrevista amb González, Pujol no va plantejar res que anés més enllà de l'Estatut de Catalunya. Els eixos en què el president de la Generalitat vol centrar el tomb autonòmic són: desenvolupament de la policia autonòmica, ordenació del territori, finançament de la sanitat, reforma de l'administració perifèrica i altres transferències. Pujol no va donar terminis a González, però sí que va afirmar que el tomb autonòmic no pot dilatar-se indefinidament, com va passar amb la cessió del 15% de l'IRPF. **E. V.**